

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології

Кафедра зарубіжної літератури

Силабус навчальної дисципліни

«Історія зарубіжної літератури

(Зарубіжна література XVII-XVIII ст. Класицизм, Бароко, Просвітництво).

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітньо-професійні програми:	Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Семестр рік навчання:	3 – для очного; 5 – для заочного 2 – для очного; 3 – для заочного
Статус дисципліни:	Обов'язкова дисципліна
Обсяг:	3 кредити, 90 год, з яких: 22 год лекцій, 14 год практичних занять
Мова викладання:	українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Бежан Олена Анатоліївна, доцент кафедри зарубіжної літератури
Контактна інформація:	a.bezhan@ukr.net
Робоче місце:	бульвар Французький, 24/26, кафедра зарубіжної літератури (ауд. 108)
Консультації:	За затвердженим графіком
Передреквізити:	«Історія зарубіжної літератури»

Постреквізити:	«Сучасна література», педагогічна практика, курсова робота
Мета навчальної дисципліни:	навчити студентів аналізувати історичні, соціальні, культурні та літературні процеси XVII-XVIII ст. навчити визначити спільне і різне в національних їх варіантах розвитку, критично мислити та синтезувати практичний та теоретичний матеріал, працювати з художнім текстом та науково-критичною літературою.
Завдання навчальної дисципліни:	дати конкретно-історичний аналіз основних етапів розвитку західноєвропейських літератур XVII – XVIII ст.; показати своєрідність кожної з західноєвропейських літератур; продемонструвати найважливіші риси майстерності видатних письменників; виявити взаємозв'язок та взаємодію різних національних літератур; закріпити основні теоретичні поняття та положення.
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен: Знати : - основну термінологію пов'язану з вивченням означених епох та текстів; - важливі праці, що розкривають особливості тих чи інших літературних явищ та течій; - різне та подібне у розвитку різнонаціональних літератур; Вміти: - характеризувати соціальне, історичне та культурне тло епохи та її вплив на формування літературних течій та явищ - аналізувати творчі методи авторів та художні тексти враховуючи та вивчаючи науково-критичну літературу.
Зміст навчальної дисципліни:	<p style="text-align: center;">Змістовий модуль 1.</p> <p style="text-align: center;">Західноєвропейська література XVII - XVIII ст.: Класицизм, Бароко, Просвітництво</p> <p>Тема 1. XVII ст. як особлива історична і культурна епоха. Естетика классицизму. Творчість П. Корнеля. Вплив науки і філософії на естетичні погляди і художню практику діячів культури XVII ст. Основні художні системи - классицизм і барокко. Нове відкриття людини як соціальної одиниці суспільства. Естетика классицизму: основні правила та закони. Творчість П. Корнеля. Проблематика та поетика, трагедії "Сід".</p> <p>Тема 2. Драма классицизму – боротьба трагедії та комедії. II етап в розвитку классицистичної трагедії – творчість Жана Расіна. Морально-етична концепція янсенізму у трагедії, "Федра". Жанр классицистичної комедії – творчість Мольєра. "Висока комедія" Мольєра та шляхи її формування. Проблематика комедії «Тартюф» та ідейний зміст комедії «Дон Жуан»</p> <p>Тема 3. Естетика бароко. Іспанське барокко: поезія та проза. Барокко як особливий ідейний і культурний рух у духовному житті і мистецтві Європи XVII ст. Лібертінаж як особлива стильова лінія бароко, високе та низьке бароко у Франції. Література іспанського бароко. Стильові течії культизм і концептизм. Барочна поезія Луїса Гонгори. Барочова проза та традиція іспанської "пікарески" у прозі Ф. де Кеведо.</p> <p>Тема 4.. Розвиток іспанської барокової драми: творчість Тірсо де</p>

Моліна та П. Кальдерон. Філософсько-психологічна драма Т. де Моліні «Севільський бешкетник»: фольклорні джерела образу Дон Жуана, проблематика драми, ідейний пафос. Морально-філософська драма П. Кальдерона «Життя є сон»: ідеї та композиційні особливості твору, система образів.

Тема 5. Англійська та німецька література XVII ст. Англійська література XVII ст., особливості розвитку та творчість Джона Мільтона, проблематика та поетика поеми "Загублений рай". Літературний процес у Німеччині XVII ст. Розвиток поезії: Мартин Опіц в аспекті еволюції літератури німецького класицизму. Творчість А. Гріфіуса та П. Флемінга Відтворення у романі Ганса Гриммельсгаузена кризової епохи німецької історії. "Симпліссимус" як роман – виховання.

Тема 6. Епоха Просвітництва. Література раннього англійського Просвітництва. Просвітництво як широкий ідейний рух цього часу Філософський матеріалізм /Локк/ та філософський ідеалізм /Лейбніц/ та їх роль у формуванні просвітницької ідеології. Естетичні програми: просвітницький класицизм, просвітницький реалізм, сентименталізм. Розвиток англійської просвітництва ранньої доби : творчість Д.Дефо та поетика роману "Робінзон Крузо".

Тема 7. Література зрілого та пізнього англійського Просвітництва. Сатирична спрямованість творчості Свіфта. Сатиричний роман «Пригоди Гуллівера»: проблематика, композиція, стилістика. Творчість Г. Філдінга та Р. Шерідана. Англійський сентименталізм та творчість Л. Стерна.

Тема 8. Література Просвітництва у Франції. Творчість Вольтера та Д. Дідро. Етапи розвитку просвітницької літератури у Франції та революційний характер просвітницьких ідей. Ранній етап Просвітництва – творчий шлях Вольтера та значення його "філософських повістей" Проблематика та жанрова природа повісті "Кандід". Дідро та енциклопедисти. Просвітницька та психологічна проблематика роману "Черниця".

Тема 9. Література пізнього Просвітництва у Франції: творчість Ж.-Ж. Руссо та Бомарше. Руссо як значна фігура європейського сентименталізму. Роман "Нова Елоїза" – енциклопедія руссоїзму. Просвітницька драма – П. О. К. Бомарше «Весілля Фігаро».

Тема 10. Література Просвітництва у Німеччині. Творчість Гете. Етапи літературного розвитку п просвітницького руху в Німеччині. Літературний рух. "Буря і натиск": програма німецького "штюрмерства". Історія створення трагедії "Фауст" як відображення еволюції творчих шукань і зміни світосприймання письменника. Глибина філософського смислу образів Фауста і Мефістофеля.

Тема 11.Творчість Ф. Шіллера та Лессінга Риси штюрмерської поетики: сентиментальна схвильованість ліричних монологів, гіперболізація характерів, згущення фарб, поетичне красномовство. Драма Шіллера «Підступність і кохання» – перша німецька тенденційна драма, «міщанська» трагедія у формі сучасного деспотизму. Творчість Г. Лессінг. Проблематика та поетика роману «Емілія Галотті».

Методи навчання:

Лекція, семінар, пояснення, презентація, інструктаж.

Рекомендована література:

Основна

1. Бітківська Г.В., Динниченко Т.А. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII століття. К.: Київський університет імені Бориса

	<p>Грінченка, 2010. 160 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Мегела І. Література європейського Просвітництва. К.:Видавець Карпенко В.М., 2012. 320 с. 3. Нарівська В., Пахсарьян Н. Сучасна французька компаративістика: проблеми й методи. Слово і Час, издательство Національна академія наук України та Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Національної академії наук України, Київ, 2020, № 3, с. 48–64 4. Ніколенко О.М., Мацапура В.І. Літературні епохи, напрями, течії. – К.: Педагогічна преса, 2014. -228 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Єрошкіна О. О. Епоха бароко: навчальний посібник. Харків. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017 Режим доступу з екрану : https://core.ac.uk/download/pdf/154806541.pdf 2. Єрошкіна О. О. Епоха класицизму: навчальний посібник. Видання 2-ге, розширене та доповнене Харків ХНУМГ ім. О. М. Бекетова 2019 Режим доступу з екрану : https://eprints.kname.edu.ua/51704/1/2018_ПЕЧ_3Н_епоха%20Класицизм%20Расширенное%20пособие.pdf 3. Рязанцева Т. Тема самототожності у метафізичних сонетах Франсіско де Кеведо. Вікно в світ. К., 2000. № 3(12). С. 18–23.
Оцінювання:	<p>Поточний і періодичний контроль: відповіді на семінарах, усне і письмове повідомлення на лекції (семінарі), самостійна робота, теоретичне бліц-опитування.</p> <p>Підсумковий контроль: залік</p>
<p>ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): <i>Відвідування занять</i> <i>Регуляція пропусків</i></p> <p><i>Дедлайни та перекладання</i></p> <p><i>Політика академічної доброчесності</i></p> <p><i>Використання комп'ютерів/телефонів на занятті</i></p> <p><i>Комунікація</i></p>	<p>Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І.Мечникова» (poloz-org-osvit-process_2022.pdf).</p> <p>Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перекладання іспитів відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)</p> <p>Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennyaantiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua)</p> <p>Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.</p> <p>Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту або Viber. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.</p>